

Begroting 2018 Algemene Beschouwingen

Voorzitter, en collega raadsleden,

Een bijzonder moment; immers de begroting die nu voor ons ligt is de laatste van dit college en van deze raad. Begin juli 2017 hebben we de Perspectiefnota 2018-2021 vastgesteld, *het* document dat *de kaders en de koers* voor de komende jaren aangeeft. De concrete vertaling van deze koers en het bestedingsplan worden uiteengezet in de programmabegroting 2018-2021. Als gevolg van deze PPN moesten er nog enkele financiële consequenties worden verwerkt, de laatste rijkscirculaire kon nog worden meegenomen en een heroverweging van de eerder voorziene uitgaven zijn (opnieuw) langs de meetlat gelegd.

Een solide begroting met een plus op alle jaarschijven. De reservepositie van Steenwijkerland is goed. Er ligt veel nadruk op de meerjarige onderhoudsplannen voor de openbare ruimte. Aanpak bermen onveilige plattelandswegen, vervangingsplan openbare verlichting, aanpak fietspaden en herstellen oeververbindingen. Geen sinecure en financieel verantwoord ingebed. Er is een specifieke Sociale paragraaf opgenomen. Hebben we om gevraagd en het geeft helderheid.

Bereikt of niet bereikt

We zijn blij dat het initiatief door de coalitie is opgepakt over het afschaffen van het betaald parkeren. Weloverwogen en gedurfd. Hetzelfde geldt voor de steun aan bijv. Museumboerderij 't Olde Maathuus in Giethoorn. Op sociaal terrein zijn meerdere zaken uitgevoerd, al dan niet via moties of amendementen.

De eerlijkheid gebiedt ook te zeggen dat een aantal grotere projecten lang – te lang - op zich laten wachten. Natuurlijk: complex, aan- en verkoop van eigendommen (lastig) en met de nodige inspraak. Maar afronding zou beslist binnen korte tijd moeten geschieden. Kan het college aangeven hoe de stand van zaken is rond:

- de Loswal
- start van de school in Giethoorn
- de visie op het toerisme,
- uitvoeringsagenda binnenstad en de markt,
- het Steenwijkerdiep,
- en de hypermarkt. Wanneer worden hier nu knopen doorgehakt?

En last but not least: - de Cultuurnota. De voortgang is er hier *niet* echt of echt niet!

Onderwijshuisvesting.

Hoewel het college in de PPN nog aankondigde dat de investeringskosten voor de onderwijsgebouwen zouden worden meegenomen in de begroting, is dit helaas niet gelukt. Erg jammer. Wel hebben we vorige week na een aantal jaren wachten een presentatie gekregen van de ambities, de uitgangspunten en de gewenste investeringen voor de komende jaren. In samenspraak met de schoolbesturen. Het CDA heeft de

1. relatie renovatie en nieuwbouw,
2. bijdragen van de schoolbesturen, alsmede
3. een ordentelijke *fasering* van de bouwwerkzaamheden in de tijd, meerdere malen ter sprake gebracht. Het doet ons deugd dat hier aan tegemoet gekomen is en deze facetten in het Integraal Huisvestingsplan “Ruimte voor Talent” zijn meegenomen. Het is een mooie basis voor verdere inspanningen om gemoderniseerde toekomstbestendige onderwijsgebouwen tot stand te brengen en te zorgen voor voldoende adequate huisvesting. Levensvatbaarheid en spreiding; er moet iets te kiezen zijn. Alles moet bespreekbaar zijn lijkt me, overigens wel met respect voor de autonomie van de schoolbesturen.

Op dinsdag 19 december staat de inhoudelijke bespreking in de raad; en we gaan dan en daarna zien hoe dit financieel kan worden vertaald.

Duurzaamheid en G1000 Burgertop

Het nieuwe kabinet gaat met gemeenten, provincies, waterschappen en netbeheerders per regio afspraken maken over verduurzaming van de gebouwde omgeving via een mix van energiebesparing, duurzame warmte en duurzame opwekking. Er komt een aparte regeling voor energiecoöperaties die het mogelijk maakt dat omwonenden gemakkelijk kunnen participeren in duurzame energieprojecten in hun directe omgeving. Juist *vanavond* is er een informatieavond in Oldemarkt over *Samen* duurzaam energie opwekken (en nog geld verdienen ook). Een initiatief *van* de inwoners en *voor* de inwoners, door initiatiefnemer ECO Energie Coöperatie Oldemarkt in oprichting. De voorraden aan fossiele energie, zoals olie en gas zijn eindig en we stoten teveel CO2 uit; het moet anders en liefst duurzaam. De voorgenomen zonneparken in Steenwijkerland bij Woldmeenthe en in Steenwijkerwold zijn een stille dood gestorven. Het roer is nu om, want we hebben immers wel doelstellingen vastgesteld! Het CDA is blij met deze wending en met de nieuwe initiatieven naar alternatieve vormen van energie. We zoeken naar draagvlak! Binnenkort wordt gestart met de zogenoemde G1000 burgertop: *Hoe maken wij Steenwijkerland samen Energieneutraal?*. Een nieuwe kans voor de lokale democratie: Voorstellen formuleren door burgertop en burgerforum, en een burgerbesluit (laten) nemen. Op zaterdag 18 november a.s. gaat een grote groep inwoners in gesprek over een duurzame toekomst voor onze gemeente. Mooi en Spannend.!

Werk en Zorg

We zijn nog in afwachting van de uitvoering van de motie bij de PPN over het ontzorgen van de werkgevers. Van wezenlijk belang om hiervoor voorstellen en ideeën te opperen. Wil je werkgevers verleiden inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen, dan moet alle daaromheen lopende administratie en de begeleiding goed geregeld zijn. Overigens zien we ook dat de transitie is afgerond en we aan de vooravond van de transformatie staan. Zaken zijn op orde; de resultaten van het cliëntervaringsonderzoek zijn goed. Transformeren is vooral een *zoektocht* naar een ander samenspel tussen inwoners, organisaties en gemeente. Het nieuwe welzijn – sociaal werk – door de Tintengroep kan weldra beginnen. Zelfredzaam en Samenredzaam. Prachtige initiatieven zijn er op het gebied van zorg, verbinding en noaberschap – SamenKlooster in Sint Jansklooster en Koffie drinken in de supermarkt in Tuk -. Onderwerpen voor een nieuwe bestuursperiode, die wij als CDA voort zullen zetten en ook met nieuwe initiatieven zullen komen.

Gaat de overgang zo soepel als u graag zou willen, college? Binnenkort gaan we waarden vaststellen voor het werken met de omgekeerde toets; eerst de mens dan de regels.

NWG/IGSD

Er zijn meerdere ontwikkelingen bij zowel de NV NWG als de GR IGSD. De NWG verkeert in zwaar weer en moet drastisch bezuinigen. “De bedrijfskosten lopen de spuigaten uit”, aldus de nieuwe interim-directeur; bijzonder dat dit nu eerst wordt vastgesteld? Niet verlengen van tijdelijke contracten, uitgaven bevriezen en investeringen opnieuw bekijken. In twee etappes een kleine miljoen minder uitgeven! Verhouding ambtelijk personeel en SW-medewerkers is niet meer in balans. Heeft u voldoende zicht of er nog meer financiële tegenvallers te verwachten zijn?

Uiteraard wordt dit in combinatie met de IGSD bekeken. Hier zijn meerdere ontwikkelingen Er is extra personeel aangesteld. Er zal ontvlechting plaatsvinden en er is inmiddels een Plan van Aanpak gemaakt voor de integratie van de toegangstaken in de gemeentelijke organisatie. Ook zal er nog een uitvoeriger personeelsplan en een benchmark moeten plaatsvinden. En tijdens deze onderzoeken, zal re-integratie door moeten gaan, en zullen consultants “gewoon” hun werk *voor* en *met* de cliënt blijven uitvoeren.

Overigens zien wij het belang van één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Wij zien de koppeling tussen regionale economie en arbeidsmarkt en we staan achter de aanpak van schulden en armoede. Speerpunten voor 2018.

Tot slot nog een opmerking over het gemeentelijk geld voor de revitalisering van de bedrijventerreinen. Hiervan zou ook een deel worden ingezet voor het laten uitstromen van IGSD-cliënten, in nauwe samenwerking met de Business Club. Hoe is de stand van zaken?

Wonen in de Noordelijke kernen.

Samenwerking met woningbouwcorporaties is essentieel. In 2017 is daarom een verkenning naar de opgave in de sociale huur in de noordelijke kernen van Steenwijkerland uitgevoerd; dat heeft geleid tot een stappenplan voor een nodige herverdeling van taken. Het doel is om zowel in de noordelijke kernen als ook in Steenwijk voldoende aanwezigheid en investeringskracht te bewerkstelligen van woningcorporaties om voldoende sociale huurwoningen te kunnen behouden en realiseren. Wij zijn blij met deze insteek. Het CDA heeft twee maal het initiatief genomen voor een – aangenomen – motie om een woningbouwvereniging te vinden die in dit deel van de gemeente een *positie* heeft of wil hebben. Er zijn nu gesprekken gaande met Wetland Wonen om wellicht woningen terug te halen, na de misser van de verkoop aan het commerciële bedrijf Grouwels. Er is meer dan 12 miljoen ontvangen, ondergebracht in het Volkshuisvestingsfonds. Het is toch erg logisch en normaal dat een deel terugvloeit naar deze woningen voor behoud sociale woningbouw en voor verduurzaming. Kunt u ons vertellen hoe ver we met dit overleg zijn?

Toeristenbelasting en Giethoorn.

We zijn enigszins verwonderd over de geplande minder inkomsten als het gaat om toeristenbelasting, terwijl er meer Bed & Breakfasts en hotelaccommodaties zijn. Er zijn veel toeristen in Giethoorn met name; de prognoses zou toch een stijging te zien moeten geven. Er is nu een gebiedsregisseur in Giethoorn aangesteld. Er wordt een plan gemaakt met vele investeringen. Kunt u al iets zeggen over de resultaten en wanneer we meer kunnen verwachten?

Glasvezel

We zijn blij met de stand van zaken rond het supersnelle internet. Dit is een oproep aan een ieder, die daarvoor in aanmerking komt, om te kiezen voor glasvezel. Bij minimale deelname van 50% van de inwoners kan er met de aanleg worden begonnen. Laten we er samen voor gaan!

Rioolrechten

Het rentepercentage dat wordt doorberekend aan investeringen op het gebied van rioolheffing, is verlaagd van 3% naar 1,5%. Het voordeel is een half miljoen lagere lasten. Omdat het dekkingspercentage niet meer dan 100% mag zijn, kunnen de tarieven van dit fonds met 10% omlaag. Fijn.

Moties/ amendementen:

* We dienen samen met .....een motie afvalstoffen in; de opdracht aan het college noemen.(!) Collega Jan Vredenburg zal deze toelichten.

* - we zijn mede-indiener van het amendement van de CU over chronisch zieken. Geld wat hiervoor bij de PPN is bedoeld of bestemd, moet werkelijk ook aan chronisch zieken worden besteed. Al eerder is hiervoor een motie ingediend.

*- graag willen we duidelijkheid over verlenging van de starterslening en het onderzoek naar de blijverslening.

Graag willen we volop werk maken van de zaken die nog niet of niet geheel zijn gerealiseerd. Wij wensen (ook) het volgende college en raad hierbij veel succes.

